

Ptačí chřipka – informace pro drobnochovatele

Vysocepatogenní ptačí chřipka (HPAI) subtypu H5N8, která se v současné době vyskytuje téměř po celé Evropě, byla potvrzena v chovech drůbeže, u ptáků chovaných v zajetí a také u volně žijících ptáků. Subtyp HPAI způsobuje výrazné úhyny i u vodní drůbeže. Po téměř deseti letech se tato nákaza objevila v roce 2017 také na našem území. Bylo potvrzeno celkem 39 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky subtypů H5N8 (38 ohnisek) a H5N5 (1 ohnisko). Současně byl potvrzen virus také u 51 volně žijících ptáků (40 labutí, 7 kachen, 2 husy, 2 volavky) v celkem 13 krajích. Všechna ohniska byla zlikvidována a uzavřená pásma vymezená kolem potvrzených ohnisek zrušena. Česká republika splnila všechny podmínky znovuzískání prostého statutu ptačí chřipky podle OIE kodexu pro suchozemské živočichy a od 23. 6. 2017 je opět prostá ptačí chřipky. Stále je třeba věnovat zvýšenou pozornost dodržování zásad biologické bezpečnosti a preventivních opatření v chovech drůbeže.

Co je chřipka ptáků?

Influenza drůbeže, známá také jako ptačí chřipka je virové onemocnění postihující ptáky. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak drůbež jako slepice, krůty, kachny a husy. Postižená zvířata mají dýchací potíže, trpí ztrátou chuti a masivně hynou v průběhu 1 – 2 dnů.

Inkubační doba je časový úsek mezi kontaktem s původcem nákazy a vzplanutím klinických příznaků. V případě infekce je to pouze několik dní.

První příznaky se obvykle objeví do jednoho týdne.

Způsob přenosu ptačí chřipky

K přenosu dochází především trusem nemocných ptáků.

Úhyn ptáka na ptačí chřipku lze potvrdit pouze v laboratoři.

Lidé se mohou infikovat pouze kontaktem s infikovanými ptáky nebo jejich exkremty (výkaly, peří, uhynulá zvířata apod.).

Nelze vyloučit přenos ptačí chřipky z nemocných ptáků na drobné savce (kočky, psi apod.).

Dosud nebyl zaznamenán případ přenosu ptačí chřipky z volně žijících ptáků na člověka.

Dosud nebyl prokázán přenos nákazy z člověka na člověka.

Příznaky ptačí chřipky

Infikovaná zvířata jsou otupělá a mají načepýřené peří, jsou netečná, odmítají se pohybovat, mají dýchací potíže, jsou apatická (obr. 1). Příjem krmiva je výrazně snížen nebo se objeví úplné nechutenství. Rovněž snáška se výrazně snižuje nebo se úplně zastaví. Vejce jsou deformovaná a mají tenkou skořápku. Některá zvířata vykazují příznaky nachlazení (výtok z nosu, kýčání). Během jednoho až dvou dnů dochází k vysokému úhynu. Zjišťovány jsou krváceniny a nekrotické změny na hřebínku a lalůčcích (obr. 2), edém hlavy (obr. 3). Mohou se objevit otoky a krváceniny na končetinách (obr. 4).

obr. 1

obr. 2

obr. 3

obr. 4

V případě podezření na výše uvedené příznaky u ptáků informujte ihned o události soukromého veterinárního lékaře nebo místně příslušnou krajskou veterinární správu. Řiďte se přesně podle jejich instrukcí. Nedovolte vstup cizím osobám do postiženého místa

Obecné zásady ochrany člověka před nákazou

Při dodržení základních ochranných pravidel je pravděpodobnost nakažení minimální. Je třeba:

- chránit se kontaktu s podezřelými zvířaty, uhynulými ptáky, nedotýkat se ptačích výkalů,
- poučit děti, aby se nedotýkaly nalezených nemocných nebo mrtvých ptáků a nehrály si s drůbeží,
- nezpracovávat nemocnou drůbež,
- dbát o osobní hygienu (umývání rukou, přezouvání, převlékání po kontaktu s drůbeží),
- informovat o nález většího počtu uhynulých ptáků veterinární správu,
- ochrana domácích miláčků - psů, koček apod. – zabránit jim v kontaktu s uhynulými nebo nemocnými ptáky
- při zahraničních cestách do rizikových oblastí postižených ptačí chřipkou, se vyhýbat trhům s drůbeží, nekonzumovat zde jídla na ulici. Dbát dalších doporučení vydaných Evropským centrem pro kontrolu a prevenci nemocí a Ministerstvem zdravotnictví, která jsou zveřejněna na www.mzcr.cz

Zásady pro drobnochovatele drůbeže

V rizikových obdobích (jarní a podzimní migrace volně žijících ptáků) výrazně doporučujeme chovatelům drůbeže, která má přístup do venkovních výběhů, tam kde je to technicky a provozně možné, umístění zvířat uvnitř budov.

- ideální je drůbež chovat v uzavřených objektech a chránit ji před kontaktem s volně žijícím ptactvem,
- slepice, kohouty a krůty nedržet společně s vodní drůbeží,
- v chovech, kde není možno zajistit chov v uzavřeném objektu, přijmout opatření, která v nejvyšší možné míře zabrání kontaktu s volně žijícími ptáky,
- krmivo a vodu umístit uvnitř budovy, v krajním případě pod přístřeškem,
- pokud možno zamezit pobytu na vodních plochách, kde jsou i volně žijící vodní ptáci,
- pokud možno nenapájet neošetřenou vodou z povrchových vodních nádrží, ke kterým mají přístup volně žijící ptáci
- venkovní vodní nádrže dle možností chránit před volně žijícími ptáky (sítě, ploty, zábrany),
- pokud je to možné a vhodné využít plašičů, např. siluetu nebo maketu dravce,
- zamezit znečištění krmiva a vody trusem volně žijících ptáků,
- oznámit zvýšený úhyn, onemocnění nebo změnu chování ptáků veterináři,
- nekrmit zvířata masem uhynulých ptáků.

Ptačí chřipka

